

Beoordelingsrapport “Leda”

Lid Id	Boot ID	Lid nr: 1349	boot ID : 1069
Foto's op website	Ja		
Naam schip:	<i>Leda (oorspronkelijke naam Leda II</i>		
Type schip:	langkieler		
Ontwerper:	Arvid Laurin		
Ontwerpjaar:	1962		
Bouwer:	L.Wilenius		
Bouwjaar:	1962		
Lengte over dek:	10,60 m		
Lengte c.w.l.:	9,40 m		
Breedte:	3,00 m		
Diepgang:	1.65 m		
Displacement:	6900 kg		
Ballast:	3400 kg		
Type romp:	S-spant		
Bouwwijze romp:	Hout karveel		
Bouwwijze dek:	Hout		
Bouwwijze opbouw:	Hout		
Tuigvorm:	Sloep 7/8		
Rondhouten:	Hout massief		
Zeiloppervlak:	Ca 65,5 m2		

Beschrijving *Leda*:

Een bijzondere ontmoeting met een bijzonder schip, de *Leda* (II?).

Arvid Lauren, de geestelijke vader van het schip, was één van de grote Zweedse ontwerpers die in alle soorten en maten prachtige schepen tekende.

Hij is het meest bekend geworden door zijn kosters met spitsgat en een zogenaamd waldek, dat was zijn handtekening! Zeg maar walvisdek. Mooi afgerond, veel ruimte binnen onder dek maar wel een beperkt beloopbaar dek. Immers de buitenste 20 cm. zijn niet te belopen. Voordeel was wel dat er geen water aan dek bleef. De kosters van Lauren hadden allemaal een spitsgat, maar de *Leda II* had een platgat met aangehangen roer. De *Leda* is dus wel uitzonderlijk. De kiel was wel weer vrijwel van gelijke configuratie als die bij de kosters. Omdat Lauren zijn ontwerpen uitrustte met het waldek (walvisdek) was er wegens de reeds beschikbare ruimte onder dek, slechts een bescheiden opbouw nodig. Het Sjöhistoriska Museum te Stockholm heeft tekeningen van de *Leda*. Met name het zijaanzicht, de kieltekening en een tweetal alternatieve zeilplannen zijn daar te vinden. De tekeningen vermelden dat het schip werd ontworpen voor Dr. Mohring te Hamburg. Ook wordt een spitsgatter getoond, eveneens als voorstel ontworpen door Arvid Lauren voor Dr. Mohring

Tot zover de ontwerpers kant. *Leda* werd gebouwd bij L.Wilenius Batvarv in Borgaa, in Finland, waar de plaats in het Fins Porvoo heet. Op de kaart van Finland vind je Povoo iets oost van Helsinki.

Jammer genoeg zijn de bouwlijsten van Wilenius alleen specifiek m.b.t. wedstrijd schepen die er zijn gebouwd. Opvallend is dat men voornamelijk ontwerpen bouwde van Gusta Kyntzell, Birger Slotte, Tore Holm, Gunnar Jacobson en Arvid Lauren.

Nu de *Leda* zelf:

Zij is in alles een Arvid Lauren schip: lang op de waterlijn, korte overhangen, voldoende volume boven de waterlijn, gecombineerd met mooie lange en vooral ook slanke lijnen.

Een echt zeeschip.

De opbouw is van bescheiden omvang, mooi passend bij de dek- en rompvorm.

Het op de website van Digitaltmuseum.se getoonde kielontwerp toont een lange slanke kiel met mooie stroomlijn en een elegant aangehangen roer aan de spiegel. Dit verklaart mede ook het hoge prestatievermogen van de langkielers van Lauren.

Hert tuig is typisch Skandinavisch: heel hoog en slank, ruim 15 meter boven dek. De voordriehoek, die tot 80% reikt is opgedeeld. *Leda* is uitgevoerd met een kleine kotterfok en een stagfok.

Bijzonder is ook dat Arvid Lauren ook nog eens een tuigplan voorstelde met een wat langere giek en een boegspriet. Tevens is een mastontwerp te zien uit 1965 voor een kunststof mast, rond profiel, verjongd, ook voor de *Leda*.

Aan de foto's is te zien dat de boegspriet en ook de kunststof mast het niet hebben gehaald. Zonder daaraan enig oordeel te verbinden, toont het dat de grote ontwerpers van Zweedse klassiekers niet vies waren van technische vernieuwingen.

Ter info, de 95m2 scherenkruiser *Kerma*, een Salander ontwerp uit 1918 vaart al weer jaren met zo'n mast.

De *Leda* is een toonbeeld van Zweedse jachtbouwkunst, zoals die in veel Europese landen op hoge waarde werd geschat. Dat de heer Dr. Mohren uit Hamburg voor een ontwerp van Lauren koos en dit liet bouwen bij Vilenius in Finland is tekenend daarvoor.

De beoordeling van de *Leda*:

De *Leda* is een prachtig voorbeeld van ontwerp- en bouwtechnisch kunnen van Lauren en Vilenius.

De *Leda* lijkt gelet op haar leeftijd in goede staat, maar op de foto's is wel te zien dat met name het doodhout en het roer aandacht behoeven. Verder toont het onderwaterschip nog wel wat verdachte plekken, maar daar zal Heerlien wel goed naar gekeken hebben intussen. Zonder veel "verbeteringen" is ze goed door de tijd gekomen. De enige aanpassingen worden gevormd door het scherm op de kajuit en de wat vergrote patrijspoorten in de opbouw, die afwijken van de tekening van Arvid Lauren. Het kan overigens zijn dat de opdrachtgever deze juist zo heeft laten maken door de werf. Toen ook al was de klant koning en gold "wie betaalt, die bepaalt"! Gelukkig.....

Leda past in de classic klasse van de VKSJ.

Wij heten bemanning en schip van harte welkom in de VKSJ gelederen, en zijn benieuwd naar een nadere kennismaking bij VKSJ evenementen.

Namens de toelatingscommissie,

Gert van Soest en Maarten Lampe en Govert Munter,

De secretaris van de VKSJ

Pijnacker, 22 juli 2016